

Łódź, dnia 29 czerwca 2015 r.

P- 0980/ 2015

Do
wszystkich Parlamentarzystów

Szanowni Państwo

W imieniu reprezentowanych organizacji apeluję o wprowadzenie do projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o fundacjach (druk sejmowy 3386), następujących poprawek, które mają fundamentalne znaczenie dla zapewnienia stowarzyszeniom prowadzącym działalność pożytku publicznego, możliwości prowadzenia takich działań bez zbędnych ograniczeń i obciążeń, a także poszanowania ich suwerenności i praw obywatelskich:

W art. 1 wykreślić pkt. 14) i konsekwentnie bezpośrednio związanych z tym punktem:

- w pkt. 1 wykreślić pkt. 6,7,8;
- wykreślić pkt. 10); 11)b); 13)b);
- w pkt. 16) wykreślić ust. 5 i 5.1)-do 5.5)

Uzasadnienie:

W zakresie przydzielania dotacji z pieniędzy publicznych absolutnie nie powinno mieć miejsca wprowadzanie pośrednika pomiędzy stowarzyszeniem, a organem administracji publicznej. Jest to bezzasadna forma uzależniania stowarzyszeń od prywatnych fundacji i innych organizacji. Decyzje o przydzieleniu lub odmowie przydzielenia stowarzyszeniu takich dotacji powinien bezwzględnie podejmować urzędnik administracji publicznej, a nie np. właściciel prywatnej fundacji.

Całkowicie bezzasadnym jest tworzenie dzielących publiczne środki pośredników w postaci np. prywatnych fundacji, które istotną dla działań społecznych część pieniędzy zatrzymywać będą dla siebie. Tworzenie takiej sytuacji jest marnowaniem publicznych pieniędzy, które mogą być skierowane bezpośrednio na wsparcie rzeczywistych działań społecznych.

Wiele stowarzyszeń nie będzie chciało lub wręcz nie będzie mogło starać się o dotację w prywatnej fundacji, np. z uwagi na niedopuszczalność przekazania takiej fundacji informacji związanych z realizacją danego społecznego przedsięwzięcia (np.: dane osobowe oraz dotyczące stanu historii chorób osób, którym stowarzyszenie niesie pomoc, ich problemów wewnątrzrodzinnych, a także informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy, który np. z uwagi na pożyteczny społecznie cel przedsięwzięcia, udzielił istotnej zniżki w cenie zakupionego przez stowarzyszenie sprzętu czy materiałów i nie życzy sobie, aby informacja ta była rozpowszechniana, tajemnicy opracowanych i stosowanych autorskich rozwiązań i metod, itd.).

Obowiązek przekazywania takich informacji stowarzyszenia powinny mieć wyłącznie w stosunku do organów administracji publicznej, których urzędnicy są odpowiednio dobrani i podlegają stosownym rygorom.

Już teraz spotykamy się z przypadkami, gdy osoby wchodzące w skład komisji konkursowych, opiniujących wnioski stowarzyszeń o dofinansowanie, przekazują niepodlegające upublicznieniu autorskie opracowania i dane, firmom biznesowym, naruszając w ten sposób tajemnicę służbową stowarzyszenia.

Stowarzyszenia powinny mieć prawo występować o dotację ze środków publicznych bezpośrednio do organów administracji publicznej.

W art. 1 pkt. 4) po słowie „które” dodać treść: „w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej”

Treść po zmianie:

„4) po art. 4 dodaje się art. 4a–4c w brzmieniu:

„Art. 4a. Organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, z wyłączeniem stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, które **w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej:**

- 1) wykonują zadania publiczne, lub
- 2) dysponują majątkiem publicznym

– udostępniają informację publiczną na zasadach i w trybie określonym w niniejszej ustawie.”

Uzasadnienie:

Prowadzenie przez stowarzyszenia dotowanych, publicznie pożytecznych działań, z reguły nie jest wykonywaniem zadań publicznych w rozumieniu przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Z uwagi na stosowanie w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie literalnie podobnych określeń takich jak: „zadanie publiczne” czy „realizowanie zadania publicznego” w stosunku do prowadzenia przez stowarzyszenia statutowych działań publicznie użytecznych, które uzyskały wsparcie w formie dotacji, koniecznym jest doprecyzowanie treści przedmiotowego przepisu. W przeciwnym razie przepis ten nakładałby na stowarzyszenia nieuzasadniony obowiązek dodatkowego udzielania informacji o swoich działaniach na zasadach określonych w ustawie o dostępie do informacji publicznej, a przede wszystkim obsługi takiego udzielania i ponoszenia związanych z tym kosztów.

Stowarzyszenia często nie mają zatrudnionych pracowników na etatach, a społecznicy spotykają się w nich okazjonalnie, często przy okazji wykonywania statutowych działań publicznie użytecznych.

Nałożenie na stowarzyszenia obowiązku obsługi publicznego udostępniania informacji związanych z realizacją dotowanych działań statutowych, w wielu przypadkach będzie nadmiernym, dodatkowym ich obciążeniem, a w przypadku np. ustawicznych żądań, stowarzyszenia często nie będą w stanie obsłużyć interesantów. Wielu stowarzyszeń nie stać na zlecenie stworzenia i obsługi stron internetowych, a ich członkowie albo nie potrafią tego robić lub też z uwagi na to, iż w stowarzyszeniu angażują się jedynie społecznie, nie są w stanie poświęcić na to dodatkowego czasu.

Zauważyć należy, że w zakresie udzielonych stowarzyszeniom dotacji, do udostępniania informacji publicznej zobowiązane są organy administracji publicznej, które są do tego przygotowane zarówno pod kątem kadrowym jak i lokalowym oraz finansowym.

Z powyższych względów przedmiotowy przepis powinien dotyczyć wyłącznie przypadków, gdy organizacji pozarządowej zostanie powierzone zadanie publiczne w rozumieniu przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej.

W art. 1 pkt. 12) otrzymuje treść:

„12) w art. 15:

a) ust. 2e otrzymuje brzmienie:

„2e. Osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, wchodzące w skład komisji konkursowej winny posiadać odpowiednią wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań, których konkurs dotyczy.

b) po ust. 2e dodaje się ust. 2ea w brzmieniu:

2ea. Osoby, o których mowa w ust. 2e, są w zakresie informacji, z którymi się zapoznali podczas opiniowania ofert, zobowiązane do zachowania tajemnicy służbowej na takich samych zasadach jak pracownicy organów administracji publicznej.”

Uzasadnienie:

Wchodzące w skład opiniującej projekty komisji konkursowej osoby, rekomendowane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, powinny mieć odpowiednią wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań, których konkurs dotyczy. Oczywiście jest to, że osoby które nie mają żadnej wiedzy w dziedzinie obejmującej zakres zadań, których dotyczy konkurs, nie powinny opiniować ofert składanych w ramach tego konkursu. Ponadto osób takich powinien, tak jak pracowników administracji publicznej, również dotyczyć zakaz rozpowszechniania informacji, z którymi się zapoznają w trakcie opiniowania ofert, a które nie podlegają upublicznieniu.

Aktualnie jednym z głównych problemów stowarzyszeń starających się o dofinansowanie jest to, że wskazane przez fundacje i inne organizacje osoby, które opiniują złożone oferty, nie mają wiedzy odpowiedniej wiedzy w dziedzinie, której dany projekt dotyczy. Niestety spotykamy się też z przypadkami, że członkowie takich komisji konkursowych przekazują różnym firmom biznesowym, niepodlegające upublicznieniu informacje powzięte podczas opiniowania projektów.

Z powyższych względów wnioskowana poprawka jest wysoce zasadna.

W art. 1 pkt. 16) dodać w treści art. 18 zmienianej ustawy ustęp o treści:

„W przypadku wezwania do złożenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 3, organ zlecający realizację zadania publicznego, w terminie 30 dni od wystawienia wezwania, zwiększy dotację dla realizatora zadania w wysokości uzasadnionych kosztów sporządzenia dodatkowego sprawozdania, które nie było ujęte w kosztorysie wykonania zadania”;

Uzasadnienie:

W normalnej sytuacji członkowie stowarzyszenia wykonują zadanie, a po jego zakończeniu mają odpowiedni czas na sporządzenie i złożenie sprawozdania z jego wykonania.

W przypadku realizacji dotowanego zadania przez stowarzyszenie, które nie posiada etatowych pracowników, a działający w nim społecznicy czas, który mogą poświęcić na działania publicznie użyteczne, mają całkowicie zajęty realizacją tych działań, sporządzenie dodatkowego, nieprzewidzianego przy planowaniu realizacji przedsięwzięcia sprawozdania będzie wymagało zatrudnienia w tym celu osób, które takie sprawozdanie sporządzają. Ewentualnie stowarzyszenie takie zmuszone będzie przerwać wykonywanie dotowanego zadania i wykonujących je społeczników skierować do sporządzenia dodatkowego sprawozdania, co może mieć ujemny wpływ na realizację zadania w zaplanowanym terminie.

Z uwagi na powyższe stowarzyszenie takie winno mieć zapewnione środki na realizację nałożonego na niego dodatkowego, nieprzewidzianego w planie realizacji zadania, obowiązku.

W art. 1 wykreślić pkt. 17):

Uzasadnienie:

Umowa (wraz ze stanowiącymi jej integralną część załącznikami) o dofinansowanie prowadzonych przez stowarzyszenie działań publicznie użytecznych, a także sprawozdanie z realizacji takich działań, nie podlegają udostępnianiu w trybie przewidzianym w przepisach ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Często materiały te zawierają dane szczególnie wrażliwe takie jak dane osobowe oraz dotyczące stanu historii chorób osób, którym stowarzyszenie niesie pomoc, ich problemów wewnątrzrodzinnych, a także informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy, który np. z uwagi na pożyteczny społecznie cel przedsięwzięcia,

udzielił istotnej zniżki w cenie zakupionego przez stowarzyszenie sprzętu czy materiałów i nie życzy sobie, aby informacja ta była rozpowszechniana, tajemnicy opracowanych i stosowanych autorskich rozwiązań i metod, itd.). Zatem absolutnie nie należy nakładać na stowarzyszenia obowiązku upubliczniania takich informacji.

Stowarzyszenia często nie mają zatrudnionych pracowników na etatach, a społecznicy spotykają się w nich w różnych odstępach czasu, często przy okazji wykonywania statutowych działań publicznie użytecznych.

Nałożenie na stowarzyszenia obowiązku obsługi publicznego udostępniania informacji związanych z realizacją dotowanych działań statutowych, w wielu przypadkach będzie nadmiernym, dodatkowym ich obciążeniem, a w przypadku np. ustawicznych żądań, stowarzyszenia często nie będą w stanie obsłużyć interesantów. Wielu stowarzyszeń nie stać na zlecenie stworzenia i obsługi stron internetowych, a ich członkowie albo nie potrafią tego robić lub też z uwagi na to, iż w stowarzyszeniu angażują się jedynie społecznie, nie są w stanie poświęcić na to dodatkowego czasu.

Zauważyć należy, że w zakresie udzielonych stowarzyszeniom dotacji, do udostępniania informacji publicznej zobowiązane są organy administracji publicznej, które są do tego przygotowane zarówno pod kątem kadrowym jak i lokalowym oraz finansowym.

Art. 1 pkt. 19) otrzymuje treść:

„19) w art. 19a po ust. 7 dodaje się ust. 7a–7d w brzmieniu:

„7a. Ofertę i sprawozdanie z realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1, składa się według uproszczonych wzorów.

7b. Uproszczony wzór oferty **dotyczącej wsparcia zadania**, o którym mowa w ust. 7a, zawiera w szczególności:

- 1) zakres rzeczowy zadania publicznego;
- 2) termin i określenie miejsca realizacji zadania publicznego;
- 3) szacunkową kalkulację kosztów realizacji zadania publicznego.

7ba. Uproszczony wzór oferty **dotyczącej powierzenia wykonania zadania, o którym mowa w ust. 7a, zawiera w szczególności:**

- 1) **zakres rzeczowy zadania publicznego;**
- 2) **termin i określenie miejsca realizacji zadania publicznego;**
- 3) **wnioskowaną kwotę dotacji.**

7c. Uproszczony wzór sprawozdania **dotyczącego wsparcia zadania**, o którym mowa w ust. 7a, zawiera:

- 1) opis wykonania zadania;
- 2) zestawienie wydatków finansowanych z dotacji.

7ca. Uproszczony wzór **sprawozdania dotyczącego powierzenia zadania, o którym mowa w ust. 7a, zawiera:**

- 1) **opis wykonania zadania;**
- 2) **zestawienie w jakim zakresie zadanie zostało wykonane.**

7d. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, uproszczony wzór oferty i uproszczony wzór sprawozdania z realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność zapewnienia podstawowych informacji dotyczących wykonania zadania publicznego.”

Uzasadnienie:

Należy rozróżnić dwie formy dotowania działań stowarzyszeń:

- Wsparcia - w oparciu o kalkulację poszczególnych kosztów rodzajowych. Stanowiącą dotację celową, czyli swoiste powierzenie danej organizacji środków na pokrycie konkretnych wydatków, związanych tylko i wyłącznie z realizacją danego zadania.
- Powierzenia - w oparciu o umówioną wartość efektu. Stanowiącą swoiste wynagrodzenie organizacji poprzez przekazanie jej środków na jej cele statutowe, pod warunkiem osiągnięcia umówionego celu/rezultatu.

Do każdej z tych form powinno się jednoznacznie przypisać jeden, odrębny sposób kalkulacji w ofercie i rozliczenia z jej wykonania.

W art. 1 pkt. 21) w ust. 9 art. 22 zmienianej ustawy, wykreślić treść:

„i określa termin, od którego nalicza się odsetki. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613).”

W art. 1 pkt. 24), w proponowanej treści ust. 2a art. 27 zmienianej ustawy, wykreślić treść:

„i określa termin, od którego nalicza się odsetki. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613).”

W art. 1 pkt. 25), w proponowanej treści ust. 4 art. 27aa zmienianej ustawy, wykreślić treść:

(Poprawka stanie się bezprzedmiotowa w przypadku uwzględnienia poprawki wykreślającej całą treść art. 27aa.)

„i określa termin, od którego nalicza się odsetki. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613).”

Uzasadnienie:

Przekazanie organizacjom pożytku publicznego kwoty pochodzącej z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, jest jedną z form ich dotowania, de facto taką samą jak inne dotacje ze środków budżetowych.

Zatem w przypadku zaistnienia okoliczności uzasadniających zwrot dotacji zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego, a nie ordynacji podatkowej. Powstanie konieczności zwrotu otrzymanego wsparcia nie ma charakteru obowiązku zapłaty podatku lecz będzie stanowiło obowiązek zwrotu otrzymanej kwoty do Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego.

Dotacja dla organizacji pozarządowej ma za zadanie wspierać pożyteczne społecznie działania obywateli, a nie stanowić twardego kontraktu handlowego. Organizacja może w dobrej wierze, i w jej przekonaniu zgodnie z celem, wydać dotację a nie osiągnąć planowanego rezultatu z przyczyn absolutnie niezależnych od niej, co często zdarza się nawet Rządowi i nikt od urzędników nie wymaga zwrotu wydanych z budżetu pieniędzy i płacenia odsetek. Zatem uregulowanie to stanowiłoby rażące naruszenie konstytucyjnej zasady równego traktowania obywateli przez prawo.

Podobnie może być z okolicznościami rezygnacji lub utraty wpisu w wykazie organizacji uprawnionych do otrzymywania dotacji pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Bezasadnym jest też ustanawianie obligatoryjnej kary w postaci obowiązku naliczania odsetek, które stowarzyszenie będzie musiało pokrywać ze składek społecznych. Decyzję o tym czy naliczenie odsetek jest w konkretnym przypadku zasadne czy też nie, powinien podejmować organ administracji publicznej.

Wezwanie do zwrotu dotacji winno mieć, tak jak dotychczas, charakter cywilno prawny, a nie twardej decyzji administracyjnej.

Ustanowienie wobec stowarzyszeń społecznych obowiązku zwrotu dotacji w oparciu o twarde decyzje administracyjne i egzekwowanie ich w trybie administracyjnym, pozbawia te organizacje możliwości ewentualnego dochodzenia swoich racji merytorycznych na drodze postępowania przed sądami powszechnymi, które mogą takie okoliczności rozpatrywać.

Od decyzji administracyjnej służy zaskarżenie jedynie do sądów administracyjnych, które rozpatrują zaskarżenie pod kątem zgodności decyzji z prawem materialnym. Tak więc zaskarżenie takie będzie mogło w praktyce dotyczyć jedynie kwestii czy organ administracji publicznej wydał decyzję o zwrocie w sposób zgodny z przepisami, czy też w jakiś sposób naruszył obowiązujące procedury.

Natomiast sądy powszechne są uprawnione do dokonywania swobodnej oceny wszystkich okoliczności występujących w danej sprawie, w tym zwłaszcza do uwzględnienia zasad współzycia społecznego, postępowania w dobrej czy też złej wierze itd..

Zapis, o którego wykreślenie wnioskujemy, nie dąży do zachęcenia do działań społecznych, lecz odstrasza od ich podejmowania karami oraz odsetkami i możliwością popadnięcia w długi.

Zauważyć należy, że do firm biznesowych otrzymujących z budżetu pieniądze z tytułu kontraktów, w przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających zwrot wypłaconych im kwot, mają zastosowanie przepisy prawa cywilnego, a nie tryb decyzji administracyjnych i ordynacji podatkowej.

W art. 1 pkt. 25), wykreślić proponowaną treść art. 27aa i w konsekwencji w pkt. 43), wykreślić bezpośrednio z nim związaną, proponowaną treść art. 50c.

Uzasadnienie:

Przepis ten uniemożliwi współdziałanie organizacji pożytku publicznego wpisanych do wykazu uprawnionych do otrzymywania dotacji pochodzących z 1% podatku, z organizacjami pożytku publicznego, które taki wpis utraciły lub z niego zrezygnowały, a nadal prowadzą publicznie użyteczne działania.

Brak wpisu do wykazu uprawnionych do otrzymywania dotacji pochodzących z 1% podatku może być wynikiem najróżniejszych okoliczności. Dana organizacja może nie mieć możliwości lub też po prostu nie chce zajmować się pisaniem najróżniejszych sprawozdań, tworzyć wymaganych wykazów itp.. Może po prostu chce tylko nieść pomoc potrzebującym i w tym zakresie współdziałać z inną organizacją pożytku publicznego, która jest w stanie oprócz prowadzenia działań publicznie użytecznych, sporządzać wymagane sprawozdania i rozliczenia. W takiej sytuacji za prawidłowe wydatkowanie i rozliczenie pieniędzy pochodzących z 1% podatku w całości odpowiada ta organizacja, która tą dotację otrzymała.

Całkowicie bezzasadnym jest ograniczanie, a w tym przypadku wręcz zakazywanie jednej organizacji pożytku publicznego współdziałania z drugą organizacją pożytku publicznego w realizacji działań mających charakter publicznie użytecznych.

Dodatkowo znamienne jest to, że przepis ten nie zakazuje prowadzenia identycznej współpracy organizacji pożytku publicznego otrzymującej dotacje z 1% podatku, z organizacjami które (z uwagi na zawłość i w ich ocenie niewłaściwość niektórych zapisów zmienianej ustawy) nie przyjęły statusu organizacji pożytku publicznego i po prostu są organizacjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, jak też nie zakazuje przekazywania funduszy pochodzących z 1% podatku na pomoc osobom fizycznym, które znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji.

Jeżeli u podstaw propozycji przedmiotowego przepisu była intencja ograniczenia lub zapobiegania mającym miejsce jakimś sytuacjom patologicznym, to należało jego treść starannie sprecyzować, bowiem w obecnej formie stanowi on przysłowiowe „wylewanie dziecka z kąpielą”.

W art. 1 pkt. 26), ust. 2 art. 27c zmienianej ustawy otrzymuje treść:

„2. Programy komputerowe oraz druki umożliwiające podatnikowi podatku dochodowego od osób fizycznych wypełnienie zeznania podatkowego muszą zapewniać możliwość swobodnego wyboru i przekazania 1 % podatku dochodowego od osób fizycznych dowolnej uprawnionej organizacji pożytku publicznego.”

Uzasadnienie:

Druk zeznania podatkowego winien zapewniać podatnikowi możliwość swobodnego wypełnienia wszystkich rubryk, w tym rubryki wskazania organizacji pożytku publicznego dla której będzie przekazana dotacja w ramach 1% podatku.

Pamiętać należy też, że w praktyce, wyświetlane nawet przed uruchomieniem zasadniczej części programu komunikaty, informacje czy reklamy są najczęściej nieczytane przez użytkowników, którzy wręcz odruchowo klikają w ikonę np. „dalej”, przechodząc do części programu, którą są bezpośrednio zainteresowani. Przedmiotowy przepis pomija też okoliczność, gdy ktoś rozpowszechnia papierowe druki zeznania podatkowego z wypełnioną na stałe rubryką wskazującą konkretną organizację.

Stosowanie praktyk wręczania ludziom programów (ale nie tylko, bo również druków) zawierających stały wpis konkretnej fundacji czy innej organizacji jest swoistym wyłudzeniem wydania przez podatnika takiej, a nie innej dyspozycji w zakresie przekazania 1% z podatku. Przedmiotowa rubryka znajduje się na końcu zeznania podatkowego i najczęściej nawet, gdy dana osoba przewidywała wcześniej wpisanie w nią innej organizacji, to biorąc pod uwagę to, że już wypełniła szereg wcześniejszych rubryk w zeznaniu i nie chce ponownie poświęcać czasu na wypełnianie takiego zeznania, niejako pod presją akceptuje lub w ogóle nie orientuje się, że wskazała jakąś fundację, o której niczego nie wie i gdyby miała swobodny wybór to tej fundacji by nie wskazała.

Niezależnie od powyższego, treść przedmiotowego przepisu praktycznie niczego nie zapewnia. Bowiem ogranicza się on w swojej literalnej treści jedynie do programów opracowanych przez organizacje pożytku publicznego lub na ich zlecenie. Natomiast jeżeli ktokolwiek opracuje taki program rzekomo bez jakiegokolwiek udziału czy też zlecenia ze strony organizacji pożytku publicznego, to wówczas przepis ten nie będzie miał zastosowania.

W art. 1 dodaje się punkt. 28a) o treści:

28a) Art. 30 otrzymuje treść:

Art. 30. 1. Osoby upoważnione do dokonywania kontroli są uprawnione, w zakresie niezbędnym do jej przeprowadzenia, do wstępu na teren, będącej w posiadaniu kontrolowanej organizacji, nieruchomości lub jej części, na którym jest prowadzona działalność organizacji pożytku publicznego, oraz żądania pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji, a także udostępniania danych, dokumentujących okoliczności będące przedmiotem kontroli.

2. Czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 1, dokonuje się w obecności **upoważnionego** członka organu zarządzającego lub jego przedstawiciela albo **upoważnionego** pracownika kontrolowanej organizacji pożytku publicznego.

Uzasadnienie:

Prawo wstępu do pomieszczeń należących do kontrolowanej organizacji winno być ograniczone wyłącznie do zakresu niezbędnego dla przeprowadzenia kontroli. Pamiętać też należy, że działalność pożytku publicznego jest prowadzona w różnych miejscach, m.in. na terenie nieruchomości należących do beneficjentów. Obecnie obowiązująca, literalna treść przedmiotowego przepisu daje prawo kontrolującym do wstępu na teren nieruchomości należących do osób, którym dana organizacja pomaga (a więc prowadzi działalność pożytku publicznego) i to niezależnie od tego czy wyrażają one na to zgodę, czy też nie oraz bez względu na to, czy to jest niezbędne dla przeprowadzenia kontroli, czy też nie.

Wiele danych np. o stanie zdrowia i historii chorób osób, którym stowarzyszenie niesie pomoc, ich problemów wewnętrznych itd., nie będą przedmiotem kontroli, a są one przecież związane z przedmiotem

działalności pożytku publicznego. Przeglądanie tych danych przez kontrolujących jest z oczywistych względów niedopuszczalne.

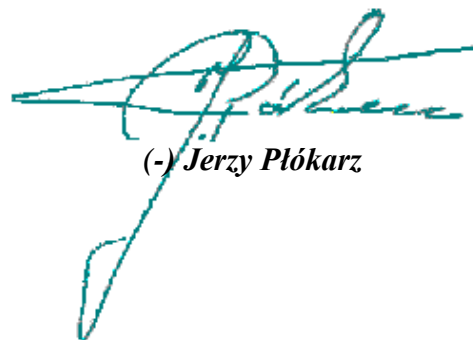
W czasie kontroli reprezentować organizację winien upoważniony przedstawiciel, a nie dowolny członek organu zarządzającego czy pracownik.

Kontrola to nie przeszukiwanie, a obowiązująca aktualnie treść art. 30 ust. 2 stanowi, że w ramach kontroli można wkroczyć do siedziby organizacji społecznej pod nieobecność jakiegokolwiek jej przedstawiciela (wystarczy przywołać przypadkowego świadka) i swobodnie przeglądać dokumenty i dane tam zgromadzone, w tym takie, które nie stanowią bezpośredniego przedmiotu kontroli.

Przeszukanie może mieć miejsce wyłącznie, gdy stowarzyszenie nie podda się kontroli i będą miały wówczas zastosowanie przepisy postępowania karnego o przeszukaniu. Przepisy takie są jednak obwarowane licznymi warunkami zapewniającymi poszanowanie podstawowych wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich. Przedmiotowy przepis, w obecnie obowiązującej literalnie formie, w sposób rażący narusza podstawowe prawa obywatelskie.

Prosimy Państwa o pomoc w zapewnieniu stowarzyszeniom prowadzącym działalność pożytku publicznego, możliwości prowadzenia takich działań bez zbędnych ograniczeń i obciążeń, a także poszanowania ich suwerenności i praw obywatelskich.

Łuczyna...

(-) **Jerzy Plókarz**